

השיעור השבועי

של הגאון רבי משה יוחאי רוז שליט"א | רב"ק/ק' תפילה למשה' וראש כולל 'פלא יועץ' לוד

במה מדליקין נרות חנוכה

מידי יום ראשון בשעה 19:00 | בית הכנסת 'תפילה למשה' רחוב המצביאים 5, לוד

נושאי השיעור:

א. מצוה להדליק בשמן זית. ב. טעמים לעדיפות שמן זית. ג. שמן זית תיקון להשכחת התורה. ד. שמן זית רומז למשיח. ה. בשמן רמוזים שלשת גזירות היוונים. ו. הדלקה ב"שמן למאור". ז. מה ההבדל בין שמן למאור לשמן זית רגיל. ח. "הקריבהו נא לפחתך". ט. דין 'הקריבהו' אינו על מצוות רק בקרבנות. י. שמן של 'בית הכנסת' שנפל בו דבר המאוס. יא. הדלקת נרות חנוכה בשמן מאוס. יב. שמן שהונח תחת המיטה. יג. שמן זית מוצק. יד. הדלקה בנרות ריחניים. טו. הליכה לאור הנרות. טז. רבי אברהם דב מאוריטש בעל "בת עין". יז. רבי יצחק סגינהור בנו של הראב"ד.

שלטה בהם הזכירה שהיא קשורה בשמן זית, לכך מדליקים בשמן זית, להראות ליוונים שהתורה נשארה על אפם ועל חמתם.

שמן זית רומז למשיח

ד. אפשר לתת טעם נוסף בדרך דרש, כי ידוע מה שכתוב בספרים הקדושים (מדרש פנחס לרבי פנחס מקוריץ אות א, ועוד) שבשעת הדלקת נרות חנוכה מתגלה האור הגנוז, והוא אורו של משיח. ויש רמז לזה: משיח ראשי תיבות מדליקין שמונת ימי חנוכה. ולפי זה יש לומר שכיון ששמן הוא רמז למלך המשיח, כמו שאמרו במדרש תנחומא (תרומה סימן ז): שמן למאור זה מלך המשיח. לכן בחנוכה מדליקים בשמן זית דוקא.

בשמן רמוזים שלשת גזירות היוונים

ה. ועוד רמז יש, שהתרגום של המלה שמן הוא "משח" - ראשי תיבות מילה שבת חודש, שעליהם היו גזירות היוונים. ורבנו יצחק פאלאג'י בספר יפה ללב (ה"ב סימן תרעג אות א) כתב רמז אחר, כי שמן ראשי תיבות שבת מילה נר - כי הלכנה שהיא מאירה כנר היא בראש חודש שאז מולד הלכנה להאיר, וגם כבוד שבת הוא בנר שמדליקין בו, וגם מילה נהגו להדליק נרות ביום המילה.

ו. בכל אופן מי שהדליק בשמן אחר, כמו שמן שומשמין שמן אגוזים או שמן קנולה וכדומה גם כן יצא ידי חובה, וכן מי שהדליק בנרות. שיעור או פראפין, אלא ששמן זית זה לכתחילה מהטעמים שהזכרנו.

הדלקה ב"שמן למאור"

ז. היום משווקים "שמן זית למאור" שהוא עשוי מזית, אבל הוא לא ראוי למאכל,² ויש נידון בין פוסקי דורנו אם הוא עומד במעלת

2. מה ההבדל בין שמן למאור לשמן זית רגיל? שמעתי מהרב מנחם בורשטיין שליט"א (בשם פרופ' שמעון לביא, מומחה לשמנים שפיתח את ה"זן" הנקרא "ברנע") שאיכות שמן הזית נקבעת לפי כמה דברים במהלך גידול

מצוה להדליק בשמן זית

א. יש מצוה בחנוכה להדליק נרות בשמן זית, כמו שאמרו במסכת שבת (דף כג.): אמר רבי יהושע בן לוי כל השמנים כולן יפין לנר, ושמן זית מן המובחר.

טעמים לעדיפות שמן זית

ב. הטעם הפשטי מבואר בגמרא כיון ששמן זית אורו צלול ומאיר יותר מכולם. ויש טעם נוסף כיון שבו נעשה הנס, כי בבית המקדש מדליקים בשמן זית, ופך השמן שמצאו החשמונאים היה שמן זית. וזה טעם שכתב אותו רבי יצחק סגינהור בנו של הראב"ד בקונטרס "סוד הדלקת נרות חנוכה" (בתנאי השלישי), וכן כתב גם המאירי (שבת כא.) והכל בו (סימן מד), והובא בדרכי משה להרמ"א (סימן תרעג אות א) ובאחרונים. ולכן מצוה להדליק בשמן זית ולא בשמן סויה או בשמנים אחרים.

שמן זית תיקון להשכחת התורה

ג. ויש גם טעמים אחרים לזה על פי הפשט וגם על דרך הרמז. הבן איש חי בספר ידי חיים (סימן תרעג ס"א) כתב כי אמרו חז"ל (הוריות יג:) אכילת זיתים עושה שכחה, אבל השמן עושה זכירה. ועשו סימן לזה 'אב משכח בן מפכח', וכיון שהיוונים רצו לשכחם תורתך, אבל עם ישראל גברו ולא שלטה בהם השכחה שהיא קשורה בזית, אלא

1. היה בנו של הראב"ד בעל ההשגות על הרמב"ם, והיה מקובל גדול בדורו. מיוחס אליו קונטרס זה הנקרא "סוד הדלקת נרות חנוכה" שקיבל מאליהו הנביא זכור לטוב. ושם כתב עשרה תנאים להדלקת נר חנוכה, כגון באיזה כלי להדליק וכיצד סדר ההדלקה ועוד. קונטרס זה נמצא בכתב יד על ידי הגאון רבי משה הרשור בספריית בית המדרש לתורה שיקאגו, וחלקים ממנו הובאו בספר חסד לאברהם להגאון רבי אברהם אזולאי (מעין ב. עין הקורא אות נח), ונדפס מחדש על ידי ידי"ג הג"ר יוסף חיים אוהב ציון שליט"א עם הערות והארות בדבריו. יש הטוענים שקונטרס זה אינו מרבי יצחק הנ"ל אבל מדברי הרב הרשור נראה שזה כן מעשה ידיו.

שמן של בית הכנסת שנפל בו דבר המאוס

יא. אבל יש על זה שאלה מדברי הרא"ש במסכת חולין (פרק גיד הנשה סימן לה) שכתב בשם הגאונים שאם נפל עכבר לשמן של נרות בית הכנסת, אם הוא מאוס אסור בהדלקה משום שנאמר הקריבהו נא לפחתך. וזה נפסק להלכה בשלחן ערוך (או"ח סימן קנד סעיף יב). ועל פי זה הקשה מהר"מ בן חביב בספר כפות תמרים (סוכה לו): איך הכשירו הפוסקים אתרוג שאכלוהו עכברים, והלא בשמן של בית הכנסת שנפל בו עכבר אסרוהו להדלקה בבית הכנסת. וזה לכאורה גם סותר את הסברא לחלק בין מצוות של אכילה למצוות שאין בהם אכילה.

בית הכנסת דומה למקדש

יב. והתשובה לזה שבית הכנסת דומה לענין זה לבית המקדש, וכשם שלענין קרבנות אומרים 'הקריבהו' הוא הדין לגבי בית הכנסת. והראיה לזה מדברי התוספות (בבא בתרא ח.) שכתבו שמה שקיבלו מההוא טייעא שנדב נר לבית הכנסת (בערכין ו): אע"פ שאין מקבלים צדקה מגויים, הוא משום שנדבה לבית הכנסת היא כמו קרבן, ואמרו (נייר סב.) איש איש לרבות נכרים שנודרים נדבות כישראל, כלומר שמקבלים קרבנות גם מגויים. ועל פי זה כתב הבית יוסף (יו"ד סימן רנט) שממה שדימו נרות לקרבן, נלמד שישראל שנשמתד ונותן שעוה להדליק בבית הכנסת אין מקבלין ממנו, כי אמרו (חולין ה.) מכם ולא כולכם להוציא את המושמד, שממושמד לא מקבלים קרבנות. (ונפסק להלכה ברמ"א יו"ד סימן רנד ואו"ח סימן קנד ס"א). ולמדנו מכאן שהדלקת בית הכנסת היא כמו מקדש. וגם אמרו במסכת מגילה (דף כט.): "ואהי להם למקדש מעט אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל".

יג. ויש כמה דברים שלמדו לבית הכנסת מבית המקדש, כמו למשל במנין המצות הקצר להרמב"ם (מצות לא תעשה סה) כתב: "שלא לאבד בית המקדש או בתי כנסיות או בתי מדרשות" וכו'. וכיוצא בכתב המרדכי שבית הכנסת הוי כמקדש מעט ואסור לנתוץ. הובא בב"י (או"ח סימן קנב) וברמ"א בהג"ה (שם). ולענין נרות חנוכה כתב השלחן ערוך (סימן תרעא ס"ז) שבבית הכנסת מניחין בכותל כנרות המנורה.

יד. ולפי זה יוצא שדוקא שמן של בית הכנסת הוא כמו מקדש וחמור יותר מסתם מצוות, ויש בו את החומרא של 'הקריבהו נא לפחתך', אבל נר של שבת והבדלה וחנוכה ותלמוד תורה, אין בזה חשש.

הדלקת נרות חנוכה בשמן מאוס

טו. אבל הפרי מגדים בהלכות בית הכנסת (סימן קנד באשל אברהם ס"ק יט) כתב: ויראה דלכל נר מצוה, נר חנוכה ונר שבת וכדומה, אסור אם הוא מאוס. עכ"ל. כלומר ולא דוקא של בית הכנסת. וגם בהלכות חנוכה ציין לזה. וכ"כ לאיסור המשנה ברורה בהלכות חנוכה (סימן תרעג ס"ק ג): "אם נמצא עכבר בשמן, מאוס הוא ואסור

שמן זית או שלא. ויש בזה כמה סברות לכאן ולכאן. מר אבי הגאון הרב אלעזר רז שליט"א בשו"ת "מציון אורה" חלק שני (סימן לא) האריך בנושא הזה, והביא את כל הטענות של הפוסלים והמכשירים, ונשתדל להזכיר את עיקרי הדברים.

"הקריבהו נא לפחתך"

ה. הטענה הראשונה שנזכרה בפוסקים היא מצד "הקריבהו נא לפחתך" (מלאכי א, ח), שזה מה שקראנו בשבת שעברה (פרשת תולדות) בהפטרה, שהש"ת מתרעם על מה שהיו מקריבים קרבנות בעלי מומים ואמר: 'וכי תגישון עֹר לזבוח אין רע וכי תגישו פֶסֶח וחולה אין רע הקריבהו לא לפחתך הירצך או הישא פניך?!' כלומר אם הייתם מגישים קרבן כזה לפני ה'פחה' המושל, וכי היה רוצה את זה מידכם? ולמה אתם מגישים את זה בבית המקדש? ומכאן למדו רבותינו לענין כמה דברים שכל דבר שאין דרך להקריבו לפני אדם חשוב אז זה פסול לקרבנות.

ט. למשל, במסכת מנחות (דף סט.) הסתפק רמי בר חמא אם מותר להביא מנחה מחיטים שבגללי בקר ושעורים שבגללי בהמה, ואמרו בגמרא שפשוט שלא מביאים מזה שהרי 'הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך?!'. ויש עוד דוגמא במסכת סוטה (דף יד): שלמרות שכלי שרת של עץ רבי יוסי מכשיר, זה דוקא בכלים חשובים, אבל "כפיפה מצרית" העשויה מנצרים של דקל, פסול לשיטתו משום הקריבהו נא לפחתך. ובמסכת סוכה (דף מה:) שנינו שמים ויין המגולים פסולים לגבי מזבח, מטעם 'הקריבהו נא לפחתך' (לשיטה מסוימת). ויש עוד דוגמאות לזה, כמו לענין קידוש של שבת על יין שהיה מגולה (במסכת בבא בתרא דף צז:).

דין 'הקריבהו' אינו על מצוות רק בקרבנות

י. אמנם מו"א שליט"א הוכיח שם שלדעת רוב הפוסקים ומכללם הרי"ף הרא"ש והרמב"ם שהם שלשת עמודי הוראה, והתוספות ומרן השו"ע, שאין פיסול של "הקריבהו נא לפחתך" אלא רק לענין "קרבנות" כמו האופנים שהזכרנו, אבל ב"מצוות" אין שייך לפסול. והביא לזה ראיות רבות. אלא אם כן זה מצוות של אכילה ושתיה שבהם כן שייך 'הקריבהו', ולכן לענין קידוש על יין מגולה ויין שריחו רע, פסול משום "הקריבהו". אבל מצוות שאין בהן שייכות של אכילה כגון הדלקת נרות או שחיטה וכדומה, אין חשש מצד 'הקריבהו'.

הזית ובתהליכי הפקתו. כמו למשל: הנקיון של הפרי ומחלות, שמירתו מהמסיק עד לעיבודו, ניקיון המכונות ועוד. ולפי זה מדרגים אותו לפי הסדר הזה: הכי מובחר זה נקרא "כתית מעולה" שרמת החמיצות שלו לא עולה על 0.8%. ועושים אותו בכבישה (-דחיסה והידוק) קרה. אחריו יש "כתית משובח" שעושים לו את אותה כבישה אבל החמיצות שלו היא עד 2%, אחריו יש "כתית" שמגיע עד דרגת חמיצות של 3.3%. ואחריו זה השמן למאור, שצורת הכבישה שלו היא כמו ה"כתית" אבל רמת החמיצות שלו גבוהה יותר מ-3.3% ולכן הוא לא ראוי למאכל אדם רק למאור או לקוסמטיקה. ויש עוד סוגים שעוברים זיכוכ.

אם הקרישות הזאת הופכת אותו לדין נר שעוה, אבל הרב וואזנר השיב שאין בזה חשש וזה נחשב הידור, והוא עדיף משאר שמנים ושעוה. והובא בספר פרדס יוסף החדש לדידי הגר"ג הכהן רבינוביץ שליט"א (חנוכה עמוד רצט). מה גם שבזמן שזה הולך ודולק הוא ממש כמו השמן של בית המקדש, ויש בזה אותו פרסום הנס.

הדלקה בנרות ריחניים

כ. יש נרות חנוכה מיוחדים שכאשר מדליקים אותם השעוה נמסה ומפיצה ריח טוב בחדר. ויש מי שרצה לעורר ולומר שאין להדליק בהם נרות חנוכה כי אסור להשתמש לאור נרות חנוכה, והנרות האלו עושים ריח טוב ונמצא שמי שנמצא לידם נהנה מנרות חנוכה. וכן נוטה לאסור בזה הגר"י ליברמן זצ"ל בשו"ת משנת יוסף (חי"א סימן קכא אות ע). הובא בשו"ת אבני דרך חלק ו' סימן צב).

נר אינו עומד לריח

כא. ואמנם למעשה יש להקל בזה מכמה סיבות. דבר ראשון, אחד הטעמים לאיסור ההשתמשות בנרות חנוכה כתב היעב"ץ בספר מור וקציעה (סימן תרעג) שעשו בהם היכר כדי שלא יאמרו שהדליק אותה לצרכו. ולפי זה היה מקום לומר שגם הנאת ריח היוצאת מהנר תהיה אסורה, שהרי עלול הדבר להיראות שהדליקה לצרכו בכדי ליהנות מן הריח הטוב. אבל זה לא נכון, כי הרי אם היתה כונתו להפיץ ריח טוב, אז לא היה צריך להדליק נר ריחני, אלא היה משתמש בכושם כדרכם של בני אדם, ואם כן ודאי שעיקר הדלקתו היא לצורך המצוה, ומה שנהנה מהריח הוא הנאה צדדית הבאה מאליה ולא תאסר. ומסתבר לומר שאם אדם עושה איזה מצוה ובאה לו הנאה צדדית זה לא מגרע את עשיית המצוה, לפי שעיקר כונתו לעשות המצוה, ומה בכך שגם נהנה.

הליכה לאור הנרות

כב. ואפשר להביא ראיה לסברה הזאת מהלכה אחרת, שכתבו הפוסקים שמותר ללכת לאור הנרות כדי שלא יכשל ואין צריך לעצום עיניו, כי זה לא נקרא תשמיש לאור הנר. וטעם זה כתוב בהגהות ערך לחם למהריק"ש (סימן תרעג) והובא בכמה אחרונים, ולמה יהיה מותר הרי סוף סוף הוא נהנה מאור הנרות? אלא ודאי שהנאה מאור הנרות מותרת, ורק השתמשות אסורה, כמו למשל מונה מעות וכדומה, שהם דברים שאי אפשר לעשותם ללא אור הנרות, מה שאין כן הליכה לאורה, שעצם ההליכה אפשרית גם בחשיכה, ואור הנרות רק עושה לו הנאה שילך באור גדול, אינו נאסר. ואותו הדבר גם הנאת הריח כיון שאינה השתמשות ממשית לאור הנר, אלא רק הנאה צדדית הבאה מחומרי הריח הנמצאים בנר, אין לאסור.

עוד טעם להיתר

כג. וכבר נשאל בזה מו"א הגאון רבי אלעזר רז שליט"א בספר "אור שמח" על חנוכה (חידושי הלכה אות יט, עמוד צב), וכתב להתיר

לנר חנוכה". עכ"ל. אבל המשנה ברורה עצמו בהלכות בית הכנסת (סימן קנד ס"ק ג) כתב בזה"ל: "בפרי מגדים מצדד דה"ה לשאר הדלקה של מצוה כגון נר שבת וחנוכה אסור אם הוא מאוס לו". עכ"ל. והלשון "מצדד" משמע קצת שלא מוחלט לו לאסור.

שמן שהונח תחת המיטה

זז. רבנו יוסף חיים בספר בן איש חי (פרשת וישב אות יב) כתב: שמן זית מצוה מן המוכרח. ואם הניח השמן תחת המיטה לא ידליקו בו נר חנוכה ולא נר שבת, משום דכל מידי דאכילה שורה עליו רוח רעה תחת המיטה, וכיון דנמאס לאכילה, נמאס למצוה משום הקריבהו נא לפחתך. אבל אם השמן הוא מר דאינו בר אכילה אינה שורה עליו רוח רעה ושרי. עכ"ל. והובא להלכה בכף החיים (סימן תרעג אות יא). והמקור לזה הוא משו"ת תורה לשמה (סימן קח). וזה כפי הסברא ששמן שנפל בו עכבר הוא מאוס ונפסל להדלקה מטעם הקריבהו, וכדעת הפוסקים שסוברים שכאשר נאסר לאכילה נפסל להדלקה של מצוה.

יז. ובשו"ת מציון אורה (שם אות יח) כתב שהיה מקום לחלק, שדוקא כאשר נאסר השמן לאכילה "מצד הדין" כמו בעכבר שהתבשל ונימוח בשמן, אבל אם לא נאסר אלא מצד רוח רעה שהוא ענין של "סגולה", אז אע"פ שאסור באכילה, זהו באכילה ממש ולא להדלקה. ובלאו הכי לפי המבואר לעיל אין שייך 'הקריבהו' בנרות חנוכה. וגם יש יותר סברא לדמות את זה לשמן מר שגם לדעת הבן איש חי הוא מותר למרות שאינו ראוי לאכילה.

דעות הפוסקים בשמן למאור

יח. ולכן למרות שיש מחמירים שלא להדליק בשמן שאינו ראוי לאכילה, ויש סוברים שלפחות אין בזה הידור, מכל מקום מצד הדין הדבר מותר. ויש שהורו שיש בזה אפילו עדיפות כי זה דולק יותר יפה משמן לאכילה (לפחות בחלק מהסוגים). וכן ראיתי שהעלה בספר "הוד יוסף" (על הבן איש חי הלכות חנוכה עמוד נו) לדידי הגאון רבי דוד ברדא שליט"א, והביא שם שהגר"י רוזנטל בספרו משנת יעקב (זמנים עמוד צ אות ט) כתב שיצאה הוראה מחכם גאון אחד, שאין להשתמש לנר חנוכה בשמן זית שרשום על הבקבוק שהוא ראוי רק להדלקה משום הקריבהו נא לפחתך. וכתב על זה הרב משנת יעקב, שאין שום סיבה לאסור בזה מאחר שהשמן דולק טוב מאוד, וגם הוא משתמש בשמן זה בנר שבת ובנר חנוכה, ואין שום סיבה לאסור שמן זה להדלקה. וכ"פ הגר"נ קרליץ בספר פסקי שמועות (עמוד קסט) שאפשר לכתחילה להדליק בשמן למאור. וכ"כ בספר מאי חנוכה (עמוד קסט).

שמן זית מוצק

יט. יש שמן זית "מוצק" שהוא נעשה כמו גוש ואחרי שמדליקים אותו הוא נמס ונעשה שמן. ואיכות ההדלקה שלו היא טובה וצלולה כמו שמן זית. ובשו"ת שבט הלוי (ח"ט סימן קמג) נשאל

לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם' אז מסתמא יתחיל לרדת גשם. כששמע זאת אמר הרב, אם ככה יש פה כזאת אמונה תמימה שמבינים שברגע שיתפללו על הגשם אז יתחיל לרדת, אני נשאר פה. ומאז התיישב בעיר צפת עד לפטירתו בשנת תר"א, ונטמן במערה שם.

הצלת קהל מרעיתו מרעש האדמה

פו. בשנה תקצ"ז היתה רעידת אדמה נוראה שגרמה לחורבן גדול לעיר צפת, ובאותה שעה הרב היה בעת תפילת מנחה, וכשהוא ידע ברוח קדשו שעומד להגיע רעש, קרא לכל המתפללים שלא ינוסו מבית הכנסת אלא יבואו קרוב אליו, ובשעת הרעש השתטח על רצפת בית המדרש בפישוט ידים ורגלים, ואכן חצי מבנין בית הכנסת שהיה קרוב לרבנו נשאר בשלימותו וכל המתפללים ניצלו, והחצי השני נחרב, בית הכנסת קיים עד היום ובפתחו ישנה מצבה המעידה על הנס הגדול.

כח ה"התבטלות"

פו. האדמו"ר בעל נתיבות שלום מסלונים אמר שהבת עין הסביר את טעמו למה השתטח על הארץ, כי ראה שהדבר היה שלא כדרך הטבע, אלא אבנים נפלו מצד לצד, והבין שיד השטן בדבר להחריב את העיר, ובאופן כזה אין עצה מלבד ה"התבטלות", לכן השתטח על הארץ בהתבטלות גמורה, כדרך שנהג רב אחא בר יעקב כמסופר בקידושין (דף כט:).

כה. יה"ר שזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, והש"ת יבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות וישמור את עם ישראל ואת החיילים בכל מקום שהם. ושבו בנים לגבולם.

בזה, והביא ראייה מדין אתרוג של מצוה, שיש בו שתי הנאות: אכילה וריח. וקיימא לן שלא נאסר בסוכות רק אכילתו ולא ריחו. והטעם כי אתרוג עומד לאכילה, ומקצחו מייעודו ולא מריחו, מה שאין כן ההדס. וכמבואר בגמרא (סוכה לז:) ובשלחן ערוך (סימן תרנג). ומעתה גם בנרות המפיצים ריח עם השלהבת והנמיסה, אין חשש כלל, לפי שהנר עומד "להאיר", אם כן לא מקצחו אלא מלהנות לאורו ולא מריחו. וכתב שם טעם נוסף. וכן דעת הגר"ע יוסף כמ"ש בספר מעין אומר (ח"ג עמוד שסא), והגר"ח קניבסקי כמ"ש בספר "גם אני אודך" (חנוכה עמוד ג שאלה י) ועוד. [והארכתי בזה בשו"ת ימין משה ח"א (סימן כז)].

הגאון בעל "בת עין"

כד. השבת (י"ב בכסליו) תחול הילולת הגאון הקדוש רבי אברהם דב מאווריטש, מחבר הספר "בת עין". הוא היה קדוש עליון ובעל מופתים. בצעירותו למד אצל רבי מנחם נחום מצ'רנוביל, בעל מאור עינים, ולאחר מכן למד גם אצל בנו, ולאחר מכן גם אצל סגורן של ישראל רבי לוי יצחק מברדיטשוב.

הסיבה שקבע מגוריו בצפת

כה. הרב אהב מאד את ארץ ישראל, והיה קורא לעלות אליה, בשנת תקצ"א זכה להגשים את חלומו ולעלות לארץ ישראל למרות שבני עירו וגם כמה מגדולי דורו ניסו להניאו מהצעד הזה, אך הוא עלה בכל זאת, ונדעתו היה לגור בירושלים, אלא שהוא הגיע לארץ סמוך לחגים ואמר שיעשה אותם בצפת ויעלה לירושלים אחרי החגים. והנה בערב שמחת תורה שמע אשה שאומרת לבנה שיוירד את הדברים מהגג, הילד שאל למה, והיא אמרה לו בגלל שמחר יתחילו

דברי אמת על קדושת השבת מפי הגאון הרב פנחס רז שליט"א

שנאמרו בשיעורו הקבוע בהקשר לשבת שמחת תורה

"אני שומע אנשים, גם שומרי תורה ומצוות, שמדברים על מה שקרה באותו יום ואומרים ה'שבת השחורה', ה'שבת הארורה'. אסור לנו לדבר בשפה הזאת. רוצים? תגידו ה'7 באוקטובר הארור', אבל להגיד על השבת מילה כזאת? שבת היא שחורה? שבת היא ארורה חלילה?"

'ויברך אלהים את יום השביעי' - רבותינו אומרים שכל הברכות של העולם עוברות דרך השבת. "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה".

סיפר לי יהודי שיש לו אחיין שקצת סטה מהדרך והוא היה שם באותה מסיבה שהיתה בדרום ביום חמישי וששי, ולקראת שבת הוא חזר כדי לא לחלל את השבת ושלא לצער את הוריו שהם שומרי שבת, והחברים שלו כעסו עליו, ונפרדו ממנו בריב. בסופו של דבר הוא ניצל וכל חבריו לצערנו אינם בין החיים, או שהם נמצאים שם.... ויש סיפורים כאלו לעשרות.

השבת היא שומרת על עם ישראל, וכמאמר המפורסם "יותר משישראל שומרים על השבת, השבת שמרה עליהם".

לכן חכמים הזהרו בדברכם, האירוע הוא אירוע שחור! הוא אירוע ארוך אבל על השבת לא מוציאים כאלו מילים. אנחנו לא יכולים לדעת אירוע שקרה דוקא בשבת ודוקא ביום שמחת תורה שזה היום שלא אהבת ה' הכי גדול, ומי יודע איפה האירוע הזה יכל להסתיים ללא השבת....

מה שקרה זה מצער אותנו ואנחנו מתפללים על זה כל יום ועושים כל שביכולתנו למען כלל ישראל, אבל לדעת שה' יתברך מנהיג את העולם ואיתו אנחנו צריכים ללכת...

אחינו כל בית ישראל, הנתינים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם, ויציאים מצרה לרחוקה, ומאפלה לאורה, ומשעבוד לגאולה, השתא בעגלא ובזמן קרוב.

הגליון יוצא לאור על ידי

כולל "פלא יועץ"

ע"ש רבנו אליעזר פאפו זיע"א

לשותפות בתורה: 058-445-6041

לכל עניני הגליון:

r7647844@gmail.com

להזמנת מורנו הרב להרצאות

ושיעורים: 052-764-7188

להנצחות ע"ג הגליון: 058-764-7188

השיעורים משודרים בקול הלשון'

להאזנה לשידור החי: *6761

לארכיון השיעורים: 03-617-1068 שולח 33

הגליון יו"ל בחסות

 דפוס דיגיטלי | שילוט | סטודיו לעיצוב

08-9256712
 רח' המלאכה 7, א.ת. המצות, ת"א
 www.graf-print.co.il